

Nr 268

Av herr **Hedlund m. fl.**, om *främjande av ungdomsfostrande verksamhet.*

(Lika lydande med motion nr 297 i Första kammaren)

Ungdomsvård och ungdomsfostran är föremål för samhällets omsorger på skilda sätt. Svårigheten synes framför allt vara att ge de samhälleliga åtgärderna en tillräckligt mångfacetterad karaktär för att svara mot de aktuella behoven. Frågan om hur ungdomsvården och ungdomsfostran bäst skall lösas är nämligen mycket komplicerad och kräver beaktande av krav på skilda områden. I en motion till 1959 års riksdag (nr 448) behandlades vissa riktlinjer för ungdomens etiska, moraliska och sociala fostran. I anledning av motionen upprättades ett särskilt samordnings- och kontaktorgan i statens ungdomsråd. I detta ungdomsråd är skilda ungdoms- och kvinnoorganisationer representerade, och dess arbete torde ha inriktats just på att finna en samordning av alla de värdefulla frivilliga och samhälleliga åtgärderna till ungdomens fostran.

Det torde inte råda något tvivel om att idealbildningen spelar en mycket betydelsefull roll för ungdomens allmänna föreställningsvärld. Film och veckotidningar bygger i mycket hög grad på ungdomens behov av ideal och idoler. Man kan nog inte heller frigöra sig från föreställningen att till denna idoldyrkan bidrar även t. ex. TV och radio. Mycket av denna idealbildning är inte ur ungdomsfostrans synpunkt enbart positivt. Tvärtom möter man här många negativa inslag, som sedan torde återverka på det beteendemönster som man ofta förknippar med gäng och ligor. Mot denna negativa idealbildning, som i allt för stor omfattning är föremål för exploatering, står vissa former av positiv idealbildning. Idrottsrörelsen och ideella och religiösa organisationer liksom andra ungdomsorganisationer spelar i detta sammanhang stor roll.

Gång efter annan får man anledning fråga sig om den positiva idealbildningen verkligen förmår hävda sig så som man skulle önska och om inte den kommersiella exploateringen av den negativa idealbildningen i alltför hög grad tillåtits dominera. Vi anser att de psykologiska faktorer i form av t. ex. idealbildning, som uppenbart spelar en allt betydelsefullare roll i all ungdomsfostrande verksamhet, i alltför liten omfattning beaktats från samhällets sida. Denna fråga bör enligt vår mening bli föremål för närmare utredning, varvid de faktorer som påverkar ungdomens idealbildning även

bör bli föremål för särskild vetenskaplig forskning. På detta sätt bör man kunna skapa ett bättre underlag för all ungdomsvårdande och ungdomsfost-
rande verksamhet.

Den närmare utredning av de faktorer som påverkar ungdomens ideal-
bildning som vi här förordar bör bilda underlag även för en rad konkreta
åtgärder från samhällets sida för att eliminera verkningarna av den negativa
idealbildningen. Det kan i detta sammanhang anföras exempel på konkreta
åtgärder som närmare bör övervägas. Ungdomens missbruk av alkohol och
tobak tenderar att bli ett allt större problem. Missbruket sprider sig ner i allt
lägre åldersgrupper. Ungdomens egna möjligheter i de tidiga tonåren att be-
döma verkningarna av de vanor de redan vid de åren grundlägger är
uppenbart mycket begränsade. Den idealbild de erhåller via veckotidningar
och film och genom medlemskapet i gänget eller ligan bidrar inte till att
ge den enskilda unga människan bättre möjligheter att överväga sin situa-
tion. Här behövs alltså en återhållande faktor när det gäller ungdomens
sprit- och tobaksvanor. Den i detta sammanhang verkningsfullaste vägen
torde vara att på skilda sätt stärka den positiva idealbildningen. Man kan
här t. ex. tänka sig skilda former av tävlingar för att popularisera positiva
ideal, där det bärande temat skulle vara att skötsamhet i unga år ger ökade
möjligheter till framgång. Vi anser att över huvud taget alla tänkbara vägar
för en positiv idealbildning bör övervägas och att de samhälleliga insatserna
i detta sammanhang måste ökas.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla
om utredning av olika faktorer, som påverkar ungdomens
idealbildning, och på grundval härav om vidtagande av kon-
kreta åtgärder, som kan befinnas lämpliga och möjliga, till
främjande av den ungdomsfostande verksamheten, i syn-
nerhet till begränsning av missbruket av alkohol och tobak
bland ungdom, i enlighet med vad i motionen har anförts.

Stockholm den 25 januari 1961

Gunnar Hedlund

Lars Eliasson
i Sundborn

Nils G. Hansson
i Skegrie

Gustaf Svensson
i Vä

Alvar Andersson
i Knäred

Lennart Mattsson

Henry Brandt
i Sätilla